

MAXIM BOGDANOVICS

AZ ÖTÖDIK EVANGÉLIUMBÓL

– JÉZUS ÉS A HEGEDŐS –

Sztripszky Hiador fordítása

Ez a kis frásremek a dalnak magasan szárnyaló himnusza, valósággal dicsőítő apotézisa. Mély gondolatnak értékét a naív régiség alakja mégjobban emeli ki. Szerzője a fehér oroszok (tehát az ukrán etnosz egyik ágazata) irodalmának igazi büszkesége. Ez a magyarban ismeretlen irodalom még sok ilyen terméket rejteget.

1. *Maxim írástudó könyvének kezdete.*

2. *Mikoron elvégződött a világ teremtésétől való hétezeredik esztendő, Jézus újból leszállott a földre és járt rajta, hogy bételjesedjék, amiről a próféták szólottanak.*

3. *És bėjárta vala a mi országunkat is egészlen: járt a Minszk-vidéken és Vilno határaitban, Mogilev földjén és a Dvinán-túl való tartományokban.*

4. *És Véle valának Szent Péter és Szent György. De senki az emberek közöl nem ismeré fel Őt.*

5. *Merthogy meztiláb járának, földetlen földel, és fehér darócból vala a gunyájuk, pedig nem ilyesmit vártak az emberek.*

6. *Ezért senki sem vete reájuk ügyet, amikor aratásnak idején a dolgos nép között forogtak. És a nap tüzesen sütött alá.*

7. *Megszólala Péter, mondván: «Uram, im a fehérorosz nép hogyan verejtékezik-bajlódik a búzatáblákon, mindenki serényen munkálódik, csak im, ez az egy ember ül amott tétlen, hűsölve a fának terebélyes árnyékában hegedője mellett».*

8. *És mondá neki Jézus: «Ne korhold szegényt, látod, hogy hegedős! Hallga csak, kinek a nótáit zengik ott a búzatáblákon? Bizony, ezé az emberé mindaz a sok nóta, ne illesd hát szegényt nehéz szavaddal.*

9. *Mert nincs igazuk azoknak, akik szívükben így szóla-*

nak: haszontalan nép a hegedős! Bizony, mondom néked, eljő a dolgosokra is a fájdalom órája és kicsoda hajtja el róluk a bánatot, hacsak nem a hegedősnek az ő dalai? és ha a vigaság napja legyen, bizony megest csak őtet szólaltatják meg».

10. És tanítván őket mondá: «Dallal fektetik az ember fiát a bölcsőbe és dallal bocsátják alá sírjába.

11. Minden napnak megvan az ő terhe, de mikoron megháborodik az ember lelke, bizony csak a dal az, ami őt lecsillapítja. Becsüljétek hát meg dalaitokat!

12. Bizony, még a békák is dalolnak a maguk szaván a mocsarakban, és ti nem volnátok jobbak emezeknél?»

13. Így tanítgatá őket Jézus. De Péter, hallván eme szót, ellenkeze Véle, mondván: «Mester, ezen a fehérórosz vidéken igen sok a szegény ember, akinek ennije sincs mit; vajjon hát nem gyúlad-e ki a szégyentől ennek a hegedősnek az orcája, amikor nótáival éppen az ilyen szegénységhez beállít?»

14. Felele néki Jézus e szókkal: «Bizony, nehéz a sora ennek az elnyomott szegénységnek, miért vennéd el hát éltüknek ezt a szépségét is? Kevés az, ami nekik adott — szükségese tehát, hogy még kevesebbjük legyen?»

15. És a hegedőshöz fordulván, kérdé tőle: «Mikor dalolnak nálatok az emberek?»

16. És a hegedős mondá: «Uram, nálunk karácsonykor dalolnak, meg farsangban, és húsvétkor; pünköstre, tűzugráló János napján, Péter-Pálkor, aratás fején, aratóban és aratás farkán;

17. dalolnak, ha gyerek születik, ha keresztelik; dalolnak a bölcső mellett s maguk a gyerekek is dalolnak játékaikban; dalolnak a fonóban, kalákában és lakziban; dalolva vonulnak be katonáékhoz és minden más alkalommal is. És így egész éven át szoktanak dalolni».

18. És mondá Jézus Péternek: «Te sajnálkozol a szegény nép sorsán és megszólod az ő dalaikat, ámde az éhes szegények nem így beszélnek. Eleven a lélek ebben a népben bizony csak a dalaival.»

19. Megint megszólala Péter, mondván: «Ám legyen, ha

még valami jó és tanulságos volna a dalokban, hagyján, hogy a szépség mellett haszon is háramoljon belőlük. De így . . . ?»

20. És válaszolá néki Jézus: «Nincsen szépség haszon nélkül, mert maga a szépség — ez a lélek haszna».

21. És tanítván őket, mondá: «Nézzetek körül: nem búza-táblák rengenek-e itt körülünk?»

22. Nehéz munkával munkálá meg őket a gazda s íme, a szálak között búzavirág is termett a földjén.

23. És mondá szívében némelyik gazda: Eh, csak a termésemet csökkentik ezek a kék virágok, mert bizony telikalászu búza is nőhetett volna a helyükön. Megyek és kitépem őket onnan, legyen több a búza.

24. És kezét emelvén a kék virágokra, szaggatá őket. De nem bírta őket kiszaggatni, mert sok vala a búzavirág a termő televényföldben.

25. Bizony-bizony mondom néktek, virágot is terem a lélek televényföldje a kalász mellé. Jó dolog kalásznak lenni, de boldog az, akinek megadatott, hogy búzavirág lehessen. Mert minék a kalászok, ha nincs köztük búzavirág? Nemcsak kenyérrrel él az ember, becsüljétek meg hát dalaitokat. Kincsetek ez, amit rozsda meg nem rág, lopó el nem visz».

26. És ezeket mondván, meghallá az arató lányok danáját és így szóla: «Hallga csak, mit mond e dalnak az ő szava? Ezt emberek szerzették, akik jól tudják, mit ér a búza!»

27. És ők figyelének a dalnak szavaira: «Nincsen szebb virág, mint a búzavirág».

28. És elhallgata Péter és némán tova haladának mindhárman.

29. És Jézusnak az ő meztélába nyomokat hagyott az útnak meleg, puha porában, amerre csak haladt.

30. De jaj néktek, emberek, mert már régen betapodtátok az Ő nyomait. Sokan haladtok a lábanyomán, de kevesen követték. Amen.